

άλλα έπιστημονική ύποτροφία, για να κάνει ταξεί-
δικ στη Νόρβηγαντ κι' άλλες απόμακρες άκτές της
Νορβηγίας και να σπουδάση το χαρακτήρα του λαού,
τόν τρόπο της ζωής και τή φύση». Και για εξό-
φληση της ύποτροφίας μ'α έδωσε τὰ διηγήματα από
τὴ Νόρδλαντ και τὸ Τρικίταριο «τὸ Μέλλον». Ἀργό-
τερα ἐπῆρε κι' άλλη ύποτροφία για να μορφωθῆ ὡς λο-
γοτέχνης ταξιδέβοντας στὸ εξωτερικό· ἐξακολούθησεν
ὅμως τὸν ἴδιον δρόμο—ὁ Λόδσεν κι' ἡ γυναίκα του—
ἐκμας αρκετές δοκιμές για τὸ νεώτερο μυθιστόρημα
μὲ τὸν Θωμὰ Ρόσς και τὸν "Ανισμ Σράνιερ, ἀλλὰ
αισθάνεται μιὰ ἀβεβιαιότητα και ξαναβρίσκει τὸν
μῖτον μὲ τὴ Ρούτλαντ και τὸ: Τράβα μέρος.

Τὰ μυθιστορήματα αὐτὰ τοῦ Γιόνας Λίε ἀπὸ τὴ
ζωὴ τοῦ Νορβηγικοῦ λαοῦ δὲν παρουσιάζουν τὸ γε-
νικό ἐκεῖνο σφάλμα, πού οἱ περιγραφές τῆς λαϊκῆς
ζωῆς συχνότατα παρουσιάζει, τὸ ὅτι δηλαδή ἡ
λαϊκὴ ζωὴ φαίνεται μόνο ἀπ' ἔξω Ὁ Γιόνας Λίε
βλέπει κι' ἀπὸ μέσα, ἡ ψυχολογία του γίνεται ὅλο
καὶ πιὸ βαθύτερη κι' αὐξάνεται σταθερὰ ἡ δύναμη
του να περιγράψει πιὸ πολυσύνθετους ἀνθρώπους και
περιστάσεις. Κι' ἔτσι, εὐθύς μετὰ τὸ 1880 βρίσκε-
ται ἐντελῶς ἐξωπλισμένος για τὸ νεώτερο ρεαλιστικό
μυθιστόρημα.

(Ἀπὸ τὸ Νορβηγικό)

I. ΧΡΥΣΑΦΗΣ

NUIT PROFONDÉ

Στὴ βαθειὰ τῆς ζωῆς μου νυχτιῶ,
στὸ πηχτὸ πού με ζώνει σκοτάδι,
μιὰ σου πόθησ, μιὰ σου ματιὰ
να μούρθει σὰν οὐράνιο ἕνα χάδι.
Στὴ βαθειὰ τῆς ζωῆς μου νυχτιῶ,
μιὰ σου πόθησα, μιὰ σου ματιῶ.

Στὴ βαθειὰ τῆς ζωῆς μου νυχτιῶ,
σὰν και πρῶτα, νάρθεις καρτερῶ σε,
φῶς να ρήξεις με μιὰ σου ματιῶ . . .
μὲ τοῦ κάκου, Καλή μου, καλῶ σε,
στὴ βαθειὰ τῆς ζωῆς μου νυχτιῶ
φῶς να ρήξεις με μιὰ σου ματιῶ.

(Ἀπὸ τὰ Γαλλικά).

NATIBE

ΚΡΙΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Δῆμον Τανάλια: ΤΟ ΦΩΣ ΠΟΥ ΚΑΙΕΙ, 1922

Μὲ ὅλη τὴ βιβλιοπλημμύρα πού κατακλύζει
ἐδῶ και κάμποσον καιρὸ τὸν τόπο μας, πολλὲ λιγο-
στὲς εἶναι οἱ εὐκαιρίες ὅπου αἰσθάνεται κανεὶς τὸν
ἑαυτὸ του ἀναγκασμένο να μιλήσῃ για ἕνα και-
νούριο βιβλίο. Τὰ περισσότερα βιβλία θὰ μπορού-
σανε και να μὴν ἰδοῦνε τὸ φῶς δίχως να ζημιωθῆ τί-
ποτα μ' αὐτὸ ἡ λογοτεχνία. Τὸ βιβλίο τοῦ Δῆμου
Τανάλια δὲν ἀνήκει εὐτυχῶς σ' αὐτὴ τὴν κατηγο-
ρία. Βλέπω τοὺς κελούς μας φίλους πού εἶναι συ-
νάμα και τρομεροὶ αἰσθητικοὶ να στραβομουτσουιά-
ζουνε α"Αιντε πάλε ὁ Παρορίτης στὶς δόξες του.
Ἐνθουσιάζητε με τὸν Τανάλια μόνο και μόνο γιατὶ
τὸ βιβλίο του εἶναι σοσιαλιστικό». Να κρίνουμε τὴν
προτίμησή μας, δὲν τὸ νομίζουμε ἠθικό. Μά, τὸ δη-
λώσαμε πολλές φορές· εἴμαστε πρόθυμοι να μὴν ἀρ-
νηθοῦμε τὸ ἔργο κανενός, φαίνει μόνο να στηρίζεται
πάνω σὲ μιὰν εἰλικρίνεια, σὲ μιὰν ὠριμένη κοσμο-
θεωρία, πού ἐμεῖς τὸ βρίσκουμε ὄρο ἀπαραίτητο για
ἕνα καλὸ ἔργο, σὲ μιὰν κοσμοθεωρία πού να μ'α δίνῃ
μιὰν ἐξήγησῃ τῆς ζωῆς ἱκανοποιητικὴ και σύμφωνη με
τὰ πορίσματα τῆς νεώτερης ἐπιστήμης μακροτὰ ἀπὸ
τὰ χιλιεπιωμένα, τὰ ἀσυνάρτητα και τὰ ἀντιφα-
τικά τῶν ἱεροφαντῶν τῆς αἰσθηματικῆς ἀναγούλας.
Ἔτσι ἐμεῖς ἐννοοῦμε τὴν τέχνη κ' ἔτσι τὴν θέλομε
και μόνο μιὰ τέτοια τέχνη νομίζουμε πῶς μπορεί
να ἱκανοποιήσῃ σήμερα στὴν ἐποχὴ τῆς ἀδυσώπητης
αὐτῆς ἀνάληψης τῆς ζωῆς, τίς λογοτεχνικὲς και γενι-
κώτερα τίς πνευματικὲς ἀνάγκες τῆς χώρας μας. Ἄν
αὐτὴ ἡ ἀντίληψη δὲν ἱκανοποιεῖ τὴ νοσηρὴ αἰσθητικὴ
τῶν ἀδικλάχτων αἰσθητικῶν, λυπούμαστε πολλὲ.
Ἐμεῖς πιστεύουμε πῶς μπορεί ἕνα ἔργο να συβιδάσῃ
τίς ἀνάγκες τοῦ ὠραίου με τὰ πορίσματα τῆς ἐπιστή-
μης. Τὸ πῶς θὰ γίνῃ αὐτὸς ὁ συβιδασμός, αὐτὸ εἶναι
τὸ μυστικὸ τοῦ ἀληθινοῦ τεχνίτη. Αὐτὴ τὴν ἀπλή
ἀλήθεια πρέπει να τὴνε χωνέψουνε τέλος πάντων οἱ
τεχνίτες μας ἢ θέλομε να ποχτήσουμε κ' ἐμεῖς τέχνη
σοβαρὴ πού να μὴν εἶναι ἀπλῶς ἕνα ἄσκοπο συναρ-
μολόγημα λεξῶνε, γεγονότων και ἰδεῶν, ἀλλὰ θετικὴ
συνεισφορὰ στὴ δημιουργία ἐνός νέου πολιτισμοῦ, μ'α
καινούριας δηλαδή ζωῆς πάνω σὲ πιὸ γερὰ θεμέλια.

Νὰ γιατὶ μ'α χαροποιεῖ τὸ καινούριο βιβλίο αὐ-
τοῦ τοῦ Δῆμου Τανάλια πού ἔχουμε στὰ χέρια μας.
Ἀναπνέουμε. Δόξα σοι ὁ Θεός· ἐπὶ τέλους πού βρέ-
θηκε κ' ἕνας ἄνθρωπος να μ'α εἰπῆ με λόγια ὠραία
γνωστὰ βέβαια πράματα μὰ τόσο ἄγνωστα κι' ἀκ-
τανόητα στὸν τόπο μας. Και να πῶς λύνεται τὸ αἰ-